

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/334/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712202672
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5712202672.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocneným zástupcom Tomáš Kušník, s. r. o., so sídlom Bratislava, ul. Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi: H. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom P., ul. P. č. XXXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Košice, ul. Sofijská č. 13, IČO: 42 247 268, obaja zastúpení splnomocneným zástupcom JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom O., ul. W. č. X, o zaplatenie sumy 1.742,38 eur s príslušenstvom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Martin zo dňa 18. apríla 2013 č. k. 9C/167/2012-156, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Martin rozsudkom zo dňa 18. 04. 2013 č. k. 9C/167/2012-156 odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi 1.742,38 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 170,59 eur a s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 1.133,90 eur od 17. 05. 2011 do zaplatenia, všetko spolu do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi na trovách konania 104,50 eur na zaplatenom súdnom poplatku a na trovách právneho zastúpenia právneho zástupcovi navrhovateľa 854,88 eur, všetko spolu do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Trovy vedľajšiemu účastníkovi súd nepriznal.

V konaní bolo medzi účastníkmi predmetného sporu nesporne preukázané, že odporca s právnym predchodcom navrhovateľa - Slovenská sporiteľňa, a.s., dňa 28. 02. 2003 uzatvoril zmluvu č. 351605810, ktorej súčasťou boli aj Všeobecné obchodné podmienky v znení ich dodatkov. Na základe uvedenej zmluvy právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi peňažné prostriedky vo výške 50.000,- Sk, pričom podmienky čerpania, splácania, podmienky pri neplnení zmluvných povinností boli zmluvne upravené v súlade aj so Všeobecnými obchodnými podmienkami.

Ďalej súd konštatoval, že uvedený zmluvný vzťah je podľa jeho názoru spotrebiteľský, ktorý je upravený v Občianskom zákonníku (§ 51 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, § 54 ods. 1). V konaní vedľajší účastník podal odpor proti platobnému rozkazu a aj vzniesol námietku premlčania nároku navrhovateľa v období, keď odporcovi ešte neplynula lehota na podanie odporu. Odporca odpor nepodal a nevzniesol v priebehu súdneho konania ani námietku premlčania. Podľa súdu, keďže išlo o konanie podľa § 172 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p."), z týchto ustanovení vyplýva, že právo podať odpor sa viaže výlučne na osobu odporcu, a preto pokiaľ v zákonnej lehote odporca nepodal odpor proti platobnému rozkazu, tento nadobudol účinky právoplatného platobného rozkazu. Z uvedeného potom by logicky vyplynulo, že pokiaľ odporca odpor nepodal, čo vyplýva aj zo spisového materiálu, potom vstup vedľajšieho účastníka na strane odporcu nemá právny význam. Povinnosť súdu postupovať v konaní s vedľajším účastníkom na strane odporcu by bola daná len v prípade, ak by odporca v zákonnej lehote odpor s odôvodnením vo veci samej podal, čím by došlo k zrušeniu platobného rozkazu. V tejto súvislosti súd uviedol, že v predmetnom konaní okrem odporcu pôvodne boli žalovaní aj ručiteľia ako

odporcovia 2/ a 3/, voči ktorým navrhovateľ v priebehu konania zoberal návrh späť, navrhoval konanie voči nim zastaviť, čo súd akceptoval a samostatným uznesením konanie voči nim zastavil, a to dňa 23. 01. 2013. Dôvodom pre zrušenie platobného rozkazu bolo ich nerozlučné procesné spoločenstvo vystupovať v predmetnom spore, a preto došlo aj k zrušeniu platobného rozkazu. Vo veci preto súd nariadil pojednávanie a konal s odporcom, t. j. dlžníkom vo vzťahu k veriteľovi.

Pokiaľ súd rozhodoval o návrhu navrhovateľa, vychádzal zo skutočnosti, že odporca na pojednávaní nevzniesol námietku premlčania voči nároku, ktorý si uplatňoval navrhovateľ. Sám sa vyjadril, že nebyť situácie, ktorá mu znemožnila plniť si povinnosti tým, že sa stal nezamestnaným po dlhšiu dobu, bol by si svoju povinnosť voči veriteľovi bezozvyšku splnil. Súd preto neprihliadal na vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka, pretože samotný odporca túto námietku premlčania výslovne na pojednávaní nevzniesol. Stotožnil sa so závermi, ktoré vyslovil vo svojom rozhodnutí Krajský súd v Košiciach pod sp. zn. 11Co/173/2012, keď konštatoval, že pokiaľ ide o postavenie vedľajšieho účastníka, je charakteristickým znakom to, že vystupuje popri účastníkovi konania a jeho postavenie je čiastočne obmedzené postavením účastníka, ktorý je „dominus litis“. To znamená, že vedľajší účastník nemôže disponovať predmetom konania, a ak z právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže vedľajší účastník podať odvolanie len v prípadoch, ak ho zároveň podá hlavný účastník, prípadne ak hlavný účastník s takýmto úkonom vyjadrí súhlas. Inak povedané, len vedľajší účastník, ktorý podá odvolanie, musí mať na to súhlas hlavného účastníka. Keďže odporca nevzniesol námietku premlčania, súd na ňu neprihliadol a rozhodoval o nároku navrhovateľa.

Po preskúmaní predloženej zmluvy mal zistené, že táto obsahuje všetky potrebné náležitosti. Odporca si od právneho predchodcu navrhovateľa požičal sumu vo výške 50.000,- Sk, pričom na základe uzavretej zmluvy svoj záväzok riadne nesplácal. Citujúc ust. § 2 písm. a/, b/, d/, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch potom súd návrhu ako právne opodstatnenému v celom rozsahu vyhovel, zaviazal navrhovateľa zaplatiť istinu, ktorá zo strany účastníkov nebola namietaná, spolu s úrokom z omeškania, ako aj ročným úrokom z omeškania tak, ako uviedol vo výrokovej časti rozhodnutia.

Navrhovateľ si uplatňoval aj trovy konania, súd mu tieto priznal vzhľadom na mieru úspechu v konaní v plnej výške, a to z titulu zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastupovania advokátom. Pri rozhodnutí vychádzal z ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Pokiaľ ide o trovy, ktoré si uplatňoval vedľajší účastník v rámci tohto konania, súd mu tieto nepriznal, pretože jeho trovy nepovažoval za účelne vynaložené s uplatňovaním alebo bránením práva. Podľa súdu združenie vstúpilo do konania bez ohľadu na stav a vôľu odporcu, len svojím oznámením. V tomto smere poukázal aj na rozhodovaciu činnosť justičných orgánov, a to rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/141/2012, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil. Vstup vedľajšieho účastníka súd považoval za paušálny, dochádza tak k zbytočnému navyšovaniu trov konania a samotný účastník nemal vedomosť o tom, že na jeho strane vystupuje vedľajší účastník a nedošlo tak k naplneniu celkového významu právneho postavenia vedľajšieho účastníka a samotného odporcu pri skutočnej realizácii bránenia jeho práv v predmetnom konaní.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal odvolanie odporca, prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu.

Vytýkal súdu, že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a vychádza z nesprávneho posúdenia veci. V tejto súvislosti uviedol, že súd sa žiadnym spôsobom nevyrovnal s námietkou vedľajšieho účastníka, ktorý poukázal na skutočnosť, že navrhovateľov nárok je premlčaný. Pre úplnosť na tomto mieste uviedol, že s vyjadrením vedľajšieho účastníka čo sa týka premlčania žalovanej sumy sa v celom rozsahu stotožňuje a k vznesenej námietke premlčania sa pripája. Podľa neho súd v rozpore so svojou povinnosťou podľa ust. § 93 ods. 4 O. s. p. mal posúdiť úkon vedľajšieho účastníka - vyjadrenie k žalobnému návrhu s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu. Teda mal povinnosť prihliadať na vznesenú námietku premlčania vedľajším účastníkom, keďže vzniesť námietku premlčania je mu na prospech. Súd mal procesný úkon vedľajšieho účastníka vyhodnotiť v jeho prospech a žalobu pre vznesenú námietku premlčania zamietnuť.

Ďalej odporca v odvolaní poukázal na to, že navrhovateľ v konaní predložil Dohodu o uznaní záväzku, ktorej neplatnosť namietal vedľajší účastník a ani v tomto prípade súd v rozsudku nezdôvodnil prečo túto dohodu považoval naďalej za platnú. K predloženej dohode o uznaní záväzku uviedol, že v čase jej podpísania nevedel, že jeho dlh sa premlčal, pracovník navrhovateľa mu nevysvetlil účinky tejto dohody na už premlčaný nárok. Dohodu podpisoval v aute pracovníka navrhovateľa. Uzavretie dohody mu bolo zo strany navrhovateľa prezentované ako jediné možné riešenie jeho situácie ako sa vyhnúť exekúcii, čo bolo nepravdivé. Proti uplatnenej žalovanej sume mohol napr. na súde podať námietku premlčania a žaloba by bola zamietnutá. Správanie navrhovateľa napĺňa preto znaky nekalej obchodnej praxi, ktorá je zakázaná, a preto je tento úkon pre rozpor so zákonom neplatný. V čase podpisu dohody bol jeho dlh už niekoľko rokov premlčaný. Následky uznania premlčaného dlhu môžu nastať len v prípade, ak dlžník (odporca) vedel o premlčaní.

Podľa odporcu navrhovateľ dosiahol dohodu nekalou obchodnou praktikou, ak text vedomosti dlžníka o premlčanom dlhu „sofistikovane skryl“ do bodu 3 tejto navrhovateľom predformulovanej a Dohody označenej ako „úhrada záväzku“, ktorej stať vôbec nesúvisí s uznaním dlhu, toto vyhlásenie splyva s ďalším textom zmluvy a nie je možné rozumne očakávať, že by sa tam toto pre spotrebiteľa významné prehlásenie malo nachádzať a ak zároveň spotrebiteľovi neposkytol dostatočné podstatné informácie podľa ust. § 8 ods. 3 a 4 zákona č. 250/2004 Z. z. pre náležité posúdenie spotrebiteľa, či je jeho dlh premlčaný alebo nie. Informácia pre spotrebiteľa o tom, že jeho dlh je premlčaný, aké sú účinky premlčania a aké by boli účinky tejto dohody na už premlčaný nárok, sú pri uzatváraní vyššie vedených dohôd pre priemerného spotrebiteľa informáciami nevyhnutnými, a teda podstatnými preto, aby sa mohol zodpovedne rozhodnúť takéto dohody uzavrieť. Odporca tvrdil, že ak by mu pracovník navrhovateľa vysvetlil účel uzavretia dohody, že navrhovateľ ním sleduje dosiahnutie uznania záväzku, aby ho mohol v konaní žalovať a on nemôže úspešne vzniesť námietku premlčania, dohodu by nikdy nebol uzatvoril. Navrhovateľ tým porušil odbornú starostlivosť, ktorú možno od dodávateľa vo vzťahu ku spotrebiteľovi očakávať a pod ktorou treba rozumieť čestnú obchodnú prax a všeobecnú zásadu dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.

Odporca poukazoval na to, že podpisom tejto dohody si zhoršil svoje zmluvné postavenie, na čo nebol zo strany dodávateľa žiadnym spôsobom upozornený a znovuobnovil a predĺžil navrhovateľovi dobu, dokedy si môže tento dlh vymáhať, a to až na desať rokov. Túto dohodu podpísal len v dôsledku nedostatku podstatných informácií o tom, že jeho dlh je premlčaný a pre nedostatok informácií o tom, aké sú účinky tejto dohody na už premlčaný nárok. Z týchto dôvodov je potom uznanie dlhu neplatným právnym úkonom a nevyvoláva žiadne právne účinky to znamená, že žalobný návrh je naďalej premlčaný a súd musí návrh navrhovateľa zamietnuť.

Ďalej odporca uviedol, že k dohodám, ktoré navrhovateľ predkladá spotrebiteľom zaujali právne stanovisko aj viaceré odvolacie súdy, ktoré tieto dohody prehlásili za neplatné a následne citoval z uvádzaných rozhodnutí podstatné argumenty.

V závere odvolania odporca uviedol, že pre prípad, že by súd neakceptoval jeho právnu argumentáciu ohľadom posudzovania dohody a jej právnych účinkov navrhol, aby postupoval v zmysle ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o nasledujúcej prejudiciálnej otázke: „Či ustanovenie čl. 2 písm. a/ v spojení s čl. 3 ods. 1, 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať tak, že súdna kontrola nekalých podmienok nezaniká pri uzatvorení hlavnej spotrebiteľskej zmluvy, ale dopadá aj na zmeny a doplnky pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy, ak boli tieto zmeny a doplnky vopred dodávateľom vyhotovené ako predbežne formulované štandardné listiny a spotrebiteľ nemôže meniť obsah týchto doplnkov a zmien“.

Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a návrh navrhovateľa zamietol s tým, že navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi aj trovy konania z titulu právneho zastupovania advokátom v sume 178,28 eur.

Navrhovateľ sa prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu k odvolaniu odporcu písomne vyjadril.

K námietke premlčania vznesenej odporcom uviedol, že nakoľko nedošlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti resp. k odstúpeniu od zmluvy bola konečná splatnosť úveru v zmysle zmluvy dňa 10. 02. 2008. K uzavretiu dohody o oznaní záväzku došlo dňa 10. 01. 2011, čiže v čase plynutia riadnej premlčacej lehoty. Na základe uvedeného jeho nárok v čase uzavretia dohody o uznaní záväzku nebol premlčaný.

K dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku navrhovateľ uviedol, že táto spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prisľúbenie dlžníka tento dlh zaplatiť, čo má za následok predpoklad, že záväzok trval aj v čase uznania. Zároveň odporca potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkoch s tým spojených (čl. 3 Dohody.).

Tým, že odporca podpísal dohodu prejavil svoju vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa môže v budúcnosti zlepšiť jeho postavenie pri žiadosti o úver. Vzhľadom na tieto skutočnosti nemožno mať pochybnosti o platnosti uznania predmetného záväzku odporcom alebo o súlade s dobrými mravmi. Odporca nebol k podpisu dohody žiadnym spôsobom donútený.

K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie mal navrhovateľ za to, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania. Bol názoru, že v zmysle práva Európskej únie je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, čiže SD EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom Európskej únie, nakoľko preskúmaním vnútroštátneho práva by prekročil svoju právomoc.

S rozhodnutím okresného súdu sa preto navrhovateľ stotožnil, žiadal ho ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania z titulu právneho zastupovania advokátom.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené ust. § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/ 2 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci sa navrhovateľ návrhom podaným dňa 22. 02. 2012 spolu s upresnením došlým dňa 26. 04. 2012 domáhal voči odporcom pôvodne žalovaným ako 1/, 2/, 3/ zaplata sumy 1.742,83 s úrokom z omeškania 263,25 eur a ročným úrokom z omeškania 9,25 % zo sumy 1.133,90 eur od 17. 05. 2011 do zaplata s tým, že splnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia ostatných odporcov. Následne dňa 14. 05. 2012 do konania vstúpil vedľajší účastník na strane odporcu 1/, (ďalej len „odporcu“) - OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom Košice, ul. Sofijská č. 13, IČO: 42247268. Dňa 25. 05. 2012 vydal okresný súd platobný rozkaz, ktorým bolo návrhu navrhovateľa vyhovené. Platobný rozkaz bol doručený aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý podal dňa 19. 06. 2012 proti nemu odpor namietajúc v ňom premlčanie pohľadávky. Dňa 13. 07. 2012 vzal navrhovateľ návrh voči odporcom 2/ a 3/ späť a zároveň sa odvolával na Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uzavretú s odporcom dňa 10. 01. 2011, kde podľa článku 3 ods. 3.1 osoby vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Uznesením zo dňa 23. 01. 2013 č.k. 9C 167/2012-91 súd konanie voči odporcom 2/ a 3/ zastavil, pričom rozhodnutie o trovách konanie prenechal rozhodnutiu vo veci samej. Vedľajší účastník v podaní došlom súdu dňa 30. 01. 2013 namietal, že navrhovateľ dosiahol dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku nekalou obchodnou praktikou. Uznanie dlhu je preto neplatným právnym úkonom a nárok navrhovateľa premlčaný.

Okresný súd rozsudkom vyhovel návrhu navrhovateľa a to potom ako konštatoval, že odporca nevzniesol námietku premlčania voči uplatnenému nároku.

V odvolaní proti rozsudku okresného súdu odporca v prvom rade vytýkal súdu, že sa žiadnym spôsobom nevyrovnal s námietkou premlčania vedľajšieho účastníka, ktorý poukázal na skutočnosť, že

navrhovateľov nárok je premlčaný. Zároveň dodal, že s vyjadrením vedľajšieho účastníka, čo sa týka premlčania žalovanej sumy sa v celom rozsahu stotožňuje a k vznesenej námietke premlčania sa pripája.

Premľčanie sa definuje ako uplynutie času ustanoveného v zákona na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, že by sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Hlavným, ba rozhodujúcim následkom premlčania je vznik práva na námietku premlčania pre povinný subjekt, ktorý ju môže, ale nemusí uplatniť.

Námietka premlčania je námietkou s hmotnoprávnym dôsledkami. Preto jej obsah treba posudzovať s použitím výkladových pravidiel obsiahnutých v ust. § 35 ods. 2 O. s. p.

Z obsahu spisu mal odvolací súd zistené, že odporca na pojednávaní dňa 06. 02. 2013 uviedol: „Pokiaľ ma súd dotazuje, či som porozumel písomnému podaniu vedľajšieho účastníka, ktorý je na mojej strane v tomto konaní pretože v úvode som sa vyjadroval, že je ten nárok premlčaný, nie som osoba právnický vzdelaná a znalá práva natoľko, aby som na to prišiel sám, ale pokiaľ to uviedol vedľajší účastník, zrejme na to súd bude prizerať“.

Oboznámiac sa s obsahom prejavu odporcu bol odvolací súd toho názoru, že samotný odporca na pojednávaní uviedol, že nárok je premlčaný a okrem toho sa pripojil k tomu čo uviedol v podaní vedľajší účastník na jeho strane, ktorý vzniesol námietku premlčania. Z toho dôvodu nepovažoval za správny záver súdu, že odporca na pojednávaní nevzniesol námietku premlčania voči nároku, ktorý si uplatňoval navrhovateľ. Okrem toho poukazuje aj na to, že námietku premlčania možno vzniesť kedykoľvek v priebehu konania až do jeho právoplatného skončenia a teda aj v odvolacom konaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13. 10. 2009 sp. zn. 5Cdo 120/2009). Odporca v odvolacom konaní tiež vznesenie námietky premlčania potvrdzuje.

Z tohto dôvodu odvolací súd rozsudok okresného súdu pre nesprávne právne posúdenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Povinnosťou okresného súdu v ďalšom konaní bude preto vysporiadať sa so vznesenou námietkou premlčania a v tejto súvislosti aj s tvrdením navrhovateľa, že k premlčaniu nedošlo vzhľadom na dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku.

V novom konaní rozhodne aj o trovách doterajšieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.